

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvezčer, izimki nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele koliko več, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenskrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravljanje naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo ujudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha in da dobé vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . gld. 13 — Četr leta . . . gld. 3-30
Pol leta . . . „ 6-50 Jeden mesec . . . 1-10

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec,
30 kr. za četr leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . gld. 15 — Četr leta . . . gld. 4-
Pol leta . . . „ 8- Jeden mesec . . . 1-40

Naročuje se lahko z vsakim dnevom, a hkrat se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oznamo na dotedno naročilo.

Upravljanje „Slovenskega Naroda“.

Caprivijev eksposé.

Ubogi evropski mir, za katerega obranjenje se trudi toliko zdravnikov, je res pomilovanja vreden. Vsi veljavni državniki izjavljajo se zanj ugodno; za optimističnim angleškim premierom, lordom Salisburyjem, prišel je italijanski ministerski predsednik Rudini, a za njim naš minister vnanjih zadev grof Kalnoky, katerega ekspose se je toliko komentoval.

Zdaj pa je spregovoril tudi nemške države kancelar, pl. Caprivi, a tudi njegov govor, akopram se mu ne more odrekati pomirljiva tendenca, posebno v prvem delu, našel je glede drugačega dela mnogo pesimistov. Nezaupnost ukoreninila se je tako globoko v narodih, da v očigled neprestanim in vedno rastočim oboroževanjem vseh evropskih velesil le težko verjemó, da ima vse to, narode uničoče tekmovanje jedino le to blago svrho, da se ohrami mir. Očividno je, da se že mnogo let preveč greši na znano prislovico: „Si vis pacem, para bellum“.

Kar daje obširnemu eksposé u nemškega državnega kancelarja še posebno važnost, je, da se je baš njegovo delovanje poslednji čas čestokrat kriti-

kovalo od take strani, ki je mnogim nemškim državljanom še vedno merodajna. Nad leto dnij napadali so organi bivšega kancelarja vsak korak njegovega naslednika, kajti preveriti so hoteli nemški narod, da brez Bismarcka ni spasa za Nemčijo. Raznesla se je bila mej drugim tudi vest, da se je sedanj kancelar že naveličal vladanja, da bode skoraj odstopili. To pa je bila seveda le brumna želja nekaterih krogov, ki bi radi na ta način ugradili pot, po katerem bi došel zopet na krmilo Bismarck, ki je do zdaj le iz varnega zavetja po inspiriranih časnikarskih organih napadal svojega naslednika. Akopram mu ponuja državnozborski mandat priliko nastopiti kot poslanec proti dozdevnim pogreškom in hibam, katere so se očitale Capriviju, se Bismarck do zdaj ni poslužil te prilike in je pustil delati le svoje časnikarske pomagače.

V svoji celoti bil je govor Caprivija, ki je obširno pojasnil vso notranjo in unanjo politiko, poziv na zaupanje nemškega naroda, ob jednem pa tudi odločen odgovor na vse napade na unanjo politiko, katere je prenašal skoro poldružno leta molčé. Akopram ni imenoval imena svojega nasprotnika, govoril je vendar dosti jasno o „časnikarjih“, posebno o onih, ki svoje informacije in inspiracije dobivajo iz Friedrichsruhe-a. Poldružno leta pustil je novi kancelar to veselje staremu puščavniku v svoji samoti, od koder je posljal ostre pušice mej svet, v poslednji seji pa je odgovoril krepko in povedal, da nikakor ni še opešal, da se še ni naveličal vladanja ter da bode ostali na krmilu, dokler bode to želeli njegov kralj.

Segajoč nazaj do poseta nemškega kralja v Narvi, omenjal je posebno še to, da po njegovem mnenju tudi Kronstadtski shod ni nevaren evropskemu miru, kajti znane so miroljubne intencije ruskega carja. Ako je trdil, da se vse vlade boje pričeti vojno, povedal ni baš nič novega, pogrešalo se je pa pač to, da niti on ni omenil z nobeno besedo, da bi se bilo nadejati konca že skoro neznotnih oboroževanj. Poudarjal je nasprotno, da je nemška vojna kos svojih nalog in da je orožna sila trojne zveze za skrajni slučaj pripravljena in zadostna.

Sicer se v poslednjem času ni pripetilo nič

tacega, kar bi nevarnost za vojno imelo v sebi, vendar pa se sme še vedno reči, da evropski mir počiva takorekoč na ostrini meča, kar nikakor ni tolažljivo, tako vsaj sodimo mi.

S izjavo Caprivijevog dopolnjen je kvartet najmerodajnejših državnikov, ki se tako radi postavljajo pred svet kot zaščitniki miru. Gledé harmonije ugaja ta kvartet prav dobro in ni želeti v tem oziru ničesar. Povoljni utis, ki so ga naredile izjave v uvodu tega članka navedenih državnikov, popolnil je eksposé nemškega kancelarja, ki je v svoji celoti bil sojen ugodno. Celo francoske novine izrazile so se povoljno o njem in naglašale njegovo miroljubnost, kar smo že imeli priliko konstatovati.

Z druge strani pa moramo pristaviti, da je potovanje ruskega ministra Giersa mnogo pripomoglo, da se je bojazen vojne vsaj za bližnjo bodočnost zopet nekoliko potisnila v ozadje, da se je svet preveril, da ni Rusija ona velevlast, katera želi kaliti mir, a tudi ne nje zaveznička Francija.

Z govorom nemškega kancelarja, ki je odločno stopil nasproti vznešenju o časnikarskim poročilom, ki tako radi pretiravajo nevarnost vojne, se je zopet povrnilo nekoliko zaupanje v mirno bližnjo bodočnost v srcu državljanov evropskih. Kako dolgo pa bode moglo trajati to zaupanje, tega pač nikdo ne ve in ne more povedati.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 2. decembra.

Poljski klub

posvetoval se je v nedeljo o sedanjem političnem položaju. Naglašalo se je baje, da se položaj od spomladi sem še ni spremenil in da bodo veliki klubi, Hohenwartovci, Poljaki in levica, še nadalje vkljupno postopali na podlagi začasnega dogovora. Ustanovitev stalne večine je torej nemogoča, akopram bi bilo to želeli. Vzlič zmedenosti, katera se je pokazala pri glasovanju o Plenerjevem predlogu bode treba izhajati še nadalje tako kakor do sedaj, dokler se ne najdejo pogoji, na podlagi katerih bode mogoče ustanoviti stalno večino, osnovano na političnih principih, ali pa vsaj kakov kartel. Poudarjalo se je, da je treba vzdržati Hohenwartov klub, ker bi se sicer ustanovil slovanski klub, ki bi vzel Poljakom sedanje veljavo.

LISTEK.

Kneginja Ligovska.

(Odlomek romana M. J. Lermontova, poslov. Vrbanov.)

(Dalje.)

„Sveda, čas je vsemogoč... še celo naše oblike se spreminjajo z nami samimi — vi sedaj nosite čipkasto čepico, jaz pa namesto fraka moskovskega nedoraslega fantalina ali dijaške sukunje, nosim uniformo z epoleti... Najbrž sem baš zarači tega tako srečen, da vam bolj dopadam... Privadili ste se sijaju!“

Kneginja hotela se je osvetiti za to pušico.

— Lepo! — zaklicala je. — Uganiли ste... in res... nam ubogim Moskvčankam je gardska uniforma zares redko čudovišče.

Porogljivo se je nasmejala, baron se je pa zahohotal — in Pečorin se je nanj razrdil.

„Vi imate tako gorečega zaveznička, kneginja“, rekel je, da moram priznati, da sem premagan. Prepričan sem, da me na dano znamenje baron podere z vso svojo težo.“

Baron je slabo razumeł po ruski, četudi se je rodil v Rusiji; zahohotal se je še bolj kakor popred, meneč, da je to poklon, ki velja njemu in Vieri Dimitrijevi. — Pečorin je zmajal z ramama in pogovor se je z nova ustavil. K sreči pristopil je knez, ponosno časopis v roki držeč.

— To se tiče tebe — rekel je ženi: — nova prodajalnica otvorí se na Nevskem. Pokazati vam hočem — rekel je obrnivši se k gostoma: — Peterburško darilo, katero sem kupil včeraj ženi: vsi govore, da so uhani po novejši modi, ali žena pa pravi, da ne. Kako pa ugajajo vam?

Šel je v drugo sobo in prinesel srebrjanasto škatljico. Pogosto ponovljena beseda žene je surova in neprijetno donela na ušesa Pečorina. On je pri prvi besedi spoznal, da knez ni posebno bistroumen, sedaj je pa tudi spoznal, da sveta ni prav vajen. Uhani šli so iz rok v roke. Baron je nad njimi malo začudeno vzkliknil, Pečorin jih je pa ogledaval mehanično.

— Kako mislite — vprašal je Stefan Stefanovič, z jedno roko popravljajoč ovratnico, z drugo pa naskrobljen ovratnik — koliko sem dal zanje? ugani!

Uhani so stali k večjemu 80 rubljev, ali bili so dobro plačani tudi že s 75, Pečorin je pa nalač rekel 150. S tem je kneza spravil v zadrgo. Ničesa knez ni odgovoril, sram ga je bilo povedati resnico in sel je na zofo in jako nevoljno pogledoval Pečorina. Govorili so potem sploh o mestnih novicah in o poročilih iz Moskve. Knez se je malo razveselil in odkrito srčno povedal, da bi ne bil ostavljen Moskve in angleškega kluba, da ni bil prisiljen zaradi nekih tožeb. Peterburški angleški klub ni nič proti moskovskemu. Pečorin je vstal in poslavljal se, prišel je že do durij, kar je kneginja skočila po koncu in ga presrčno prosila, da naj zanjo poljubi Barbko stokrat, tisočkrat. Pečorin hotel je opaziti, da ne more izročati slovesnih poljubkov, pa ni se maral šaliti, temveč ponosno se je poslovil. Kneginja se je nasmehnila, z onim ničesa ne izražajočim smehljajem, ki se razvije na ustih plesalke, končajoč piruet.

Z britko slutnjo odšel je iz sobe. Idoč skozi sobano, se je nazaj obrnil; kneginja stala je v durih. Opazivši, da se nazaj obrača, je izginila.

„Čudno je“, misil je Pečorin, sedši na sasi, „bil je čas, ko sem čital na obrazu njenem vse

Tirolski Italijani.

Ko je prišel lani v deželnem zboru tirolskem v debato predlog italijanske stranke, da je deželo razdeliti v dve upravni skupini, naznana je vladu nepričakovano, da je zasedanje končano. Italijanski poslanci sklenili so vsled tega, da ne pojdejo več v deželnim zboru, vsled česar so bili njih mandati razveljavljeni. Ker se bodo v kratkem vršile nove volitve, sklical je vodja stranke italijanske dr. Dordi volilni shod, na katerem se je jednoglasno sklenilo, da ostanejo poslanci italijanski še nadalje doma in da ne gredo v Inomost. Škof Tridentinski skuša na vso moč sestaviti vladi poslušno stranko, a verjetno ni, da bi se mu to posrečilo.

Grof Apponyi

najnevarnejši nasprotnik sedanjega ministerskega predsednika, kateri se ponaša, da je vrgel s fotela celo Tiszo Kalmana, sklical je bil te dni velikansk shod v Miskolez, katerega so se udeležili tako mnogi in odlični pristaši stranke njegove. V svojem govoru napadal je grof Apponyi sedanjem vladu tako, kakor še nikdar poprej. Zlasti je ostro kritikoval upravno reformo in je napovedal boj do skrajnosti. Zbor je govoru Apponyija burno pritrjal in občeno se misli, da se je grof Apponyi o tem hotel še bolj približati drugim opozicijskim strankam.

Vnanje države.

Grof Kalnoky in Italija

Govor grofa Kalnokyja v delegaciji, v katerem se je izrazil o Zallingerjevem napadu, vzbudil je v političkih krogih italijanskih mnogo nejevolje in mnogo senzacije. Posl. Bovio interpeloval je v zbornici takoj ministerskega predsednika, ki je obljubil odgovoriti takoj, čim mu dojde oficijelno besedilo Kalnokyjeve izjave. Italijani sodijo, da prirja grof Kalnoky ekspektoracijam Zallingerjevem, česar pa ni mogoče potrditi. Klerikalni listi Rimski so seveda jako veseli, ker mislijo, da bode Avstrija podpirala njih aspiracije; da je to upanje brez podlage, ni treba posebe naglašati.

Iredenta.

V Rimu sešel se je te dni miroven kongres delavcev. Zastopanih je bilo 3000 političnih društev, in sicer po 155 odposlancih. Generala Baldissero proglašili so za narodnega sovražnika. Iredentovci so zahtevali, da je izraziti kongresu, da pripoznavata samo in izključno narodno pravo, na podlagi katerega naj bodo sestavljene evropske države. Nekateri so zahtevali občno revolucijo, drugi so zopet predlagali, da je dovolj čakanja in da je zadnji čas, da se Avstriji odvzame Trst in Trident. Čuduo, da ni nihče uprašal, je li bode Avstrija te tudi dala.

Ruski listi

so z zadnjim govorom nemškega državnega kancelarja tako zadovoljni in ga skušajo tolmačiti v tem zmislu, da se bode Avstrija čutila vsled tega primorana odstopiti od svojega nasprotstva proti Rusiji. „Novosti“ javljajo celo, da je poset Giersov ta uzrok imel, da se odstranijo izvestna in tako nevarna nesporazumjenja med Nemčijo in Francijo, in da na Dunaj ni šel le zaradi krajšega puta, in ker je od nemških diplomatov pritakovan, da bodo posredovali ustvariti bolje razmerje med Rusijo in Avstrijo.

Dopisi.

Iz Zagorja za Savo 29. novembra. [Izv. dop.] Kako opravičene so pogoste pritožbe, da slavno vodstvo južne železnice ne uvažuje zadostno narodnosti slovenske na progi, držeči po slovenski zemlji, svedoči nam naslednji dogodek.

V torek, 24. t. m., prosil je neki duhovnik na tukajšnjem kolodvoru karte, hoteč se peljati zvečer z mešanim vlakom. Ker pa je odgovarjal tistega dne uradnik slovenskim uprašanjem le nemški, omen-

njene misli z isto gotovostjo, kakor svoj lasten rokopis; ali sedaj je pa ne razumem, prav nič ne razumem.“

Peto poglavje.

Do devetnajstega leta živel je Pečorin v Moskvi. Z otročjih let se je preseljeval iz odgojališča v odgojališče, naposled je pa po želji matere svoje ustopal v vseučilišče. Dobil je bil tako veselje za spreminjaњe mest, da bi bil postal dijak klase, da je bil v Nemčiji. Pa povejte mi, kako je mogoče v Rusiji postati klase zapovedovatelju treh tisoč duš in nečaku dvajset tisoč moskovskih tetk. In vendar so vsa njegova potovanja bila le potepanja z jednakimi malopridneži, kakor je bil on sam. Ž njimi se je vozil v Petrovsk, Sokolnike in Marijin gaj. Misli si morate, da neso jemali s seboj knjig in zvezkov, da se ne pokažejo za pedante. Priatelji Pečorinovi, katerih pa ni bilo posebno veliko, bili so vsi mladi ljudje, ki so se z njim seznanili v družbi. Tedaj so bili dijaki skoro jedini kavalirji moskovskih krasot, združenih po epoletih in naravnica, ne mislec, da so dandanašnji taki pri vesti zgubili svojo veslavo.

nil je slovenski duhovnik, da se bo pritožil radi tega na pristojno mesto, — no to je tudi deloma storil takoj, obvestivši gospoda načelnika postaje. To pa je bilo preveč za ohologa Švaba! Dasi je mladi uradnik preje sam omenil, — seve vse drugim, nego dostojnim načinom, — da se je smeti pritožiti na vodstvo, besnel je potem ves razjarjen: „dass ein Pfaff nicht deutsch kennen soll!“ čutil se razdaljenega ter grozil gospodu duhovniku — pomislite si! — grozil, da bo uložil tožbo radi razdaljenja časti, ker ga je siliš govoriti slovenski. Besedo „Pfaff“ pa, meni gosp. uradnik Fränzel (tako se baje zove), sme rabiti napram katoliškemu svečeniku, ker je sam protestant in protestanti imajo „Pfaffe“.

Slavno vodstvo južne železnice nam res lepo streže, pošiljajoč na slovenske postaje nemške uradnike — in pa take, kakeršnega kaže navedeni dogodek. Nimam namena, baviti se z osobno drznega švabskega uradnika, kajti le-ta bo razširjal švabsko svojo kulturo le tam, kjer bodo hoteli predstojniki njegovi. Urivajo pa se mi upašanja do sl. vodstva južne železnice: Smo li Slovenci radi železnice tu, ali je železnica radi nas? Ima li „mejnarodno podjetje“ tudi namen germanizovati? Ali je veljaven le naš denar, ne pa tudi naš jezik? Ali imajo gg. uradniki „višji“ ukaz, ne znati jezik, s katerim jedino občevati morejo? In naposled, kaj misli storiti sl. vodstvo, da se ne bode žalilo slovensko občinstvo, upotrebljajoč južno železnico?

Z Dolenjskega dne 26. novembra. [Izv. dop.] V državnem zboru padle so kako ostre besede o agentih, ki prodajajo srečke na obroke; žal! da voda doslej še ničesar storila ni, da bi zabranila nečisti ta posel. V poslednjem času so si agentje raznih Budimpeštanskih židovskih bankirjev izbrali zlasti Dolenjsko za svoje torišče, ker si mislijo, da se bode sedaj, ko kmet lahko vino prodaja, dalo izžmeli kaj iz njega. Res se marsikdo dà preslepiti prilizljivim besedam in blestečim obljudbam, da vzame upisni list in plača za prvi obrok, ki izgine v žepu agentovem. Navadno je s tem stvar končana, kajti malokdo plačuje pogojene obroke nadalje; kdor pa to vender storii, plača za malovredno srečko „dobrega srca“ („jo-sziv“) toliko, da utakne žid poleg tega, kar je plačal agentu, vsaj še 50% v svojo malho. Najraje pa se uplačila proglašajo za propala, kajti pri tem ima žid največ dobička, ker mu še celo srečka ostane. Ako kdo le par dni kasneje pošlje pogojeni obrok, že dobi iz Budimpešte naznanilo, da so vsa uplačila zapadla, ker ni točno izpolnjeval sklenjene pogodbe. Vse reklamacije ne pomagajo nič; uboga ovca je ostržena, žid pa se veseli obilne volne. — Glede na tako brezvestno počenjanje židovskih pijavk dolžnost je slovenskega časnikarstva, da ljudstvo poučuje ter je svari, naj ne verjame medenim obljudbam agentov s srečkami, ako neče, da se bode kesalo. Apelujem pa tudi na vse one, katerih beseda pri narodu velja, zlasti na duhovnike in učitelje, ki so v vsakdanjem občevanjem z našimi kmeti, naj ne zamude nobene prilike poučevati jih v gori označenem zmislu.

Mej zavarovalstvom in prej opisano nečisto židovske špekulacijo je sicer velik razloček, vendar si ne morem kaj, da ne bi o tej priliki izpregovoril nekoliko besedi tudi o zavarovalnih agentih, zlasti

Pečorin s tovariši se je videl na vseh sprejihališčih. Držeč tovariša za roko je hodil meje vrtami kočij v veliko jezo redarjev. Če si zagledal jednega teh ljudij, stavil si lahko, da pridejo tudi drugi. V Moskvi, kjer so priimki v navadi, so jim dali priimek la bande joyeuse.

Približal se je za Pečorina čas izpitov. Mej letom ni skoro nič hodil poslušati predavanj in je sedaj nameraval nekaj noči žrtvovati znanosti in z jednim skokom dohiteti druge. Nakrat se je pa pripetilo nekaj, kar ga je oviralo izvršiti to junaško dejanje. Pri materi Pečorinovi, Tatjani Petrovni, bili so ženski otroški večeri za malo hčerko. Na te večere prihajale so tudi že dorasle gospodične in pa odcvetele deve, hrepeneče po kakeršnih si budi večerih. Otroci so šli spati ob desetih in na parketu so jih zamenili odrasli. Na te večere sta pogosto prihajala oče in hčer R-v. Bila sta stara znanca Tatjane Petrovne in ž njo celo nekoliko v sorodu. Hčer gospoda R-va imenovali so priprosto Verico. Žorž se je navadil pogosto videti se z njo in ni videl na njej nič posebnega, ona se je pa izogibala razgovora z njim. Nekoč se je napotila večja družba

zato, ker se nekatere zavarovalnice poslužujejo tudi prodajalcev srečk, da jim pridobivajo članov. Zavarovanje je tako plenilenita in človekoljubna naprava, da bi bila večna škoda, ko bi imela zaradi nepoštenega ravnanja nekašterih njenih propagatorjev priti ob zaupanje. Na čast poštenim zavarovalnicam — imenujem tu zlasti „Sloško“ in „Graško“ — bodi rečeno, da se one ne poslužujejo gori omenjenih subjektov, temveč, da poslujejo zanje vedno le vseskozi zanesljivi možje; utegne se pa zgoditi, da ljudstvo tudi odposlancem tacih zavodov ne bode zaupalo več, ker ono ne ve ločevati vselej zrna od plev.

Koliko jeze, kletvin in koliko denarne izgube zakrivili so nevestni agentje „Ogrsko-francoske zavarovalne družbe“, ki so se klatili tod pred kacimi dvema letoma, ne dá se popisati. Res, da je začelo posegati vmes državno pravdništvo in da zasleduje kazenskim potom nekatere teh subjektov, a kaj to pomaga ubozemu kmetu, ki je moral marsikaj kravo prodati iz hleva, da je zadostil tirjatvam, za katere se obvezal ni.

Naj bodo te besede v svariš pred agenti vsake zavarovalnice, katera ni znana kot popolnoma trdna, solidna in zanesljiva.

Prosветa.

Bosansko-dalmatinska železnica.

Kakor poročajo novine, zvezala se bode veneder po tolikem odlašanju Dalmaciju po železniški progi z drugimi deželami naše monarhije. Najprej so nameravali izpeljati železnico iz Ougulina čez Liko v severno Dalmacijo. Postajo Kninsko so tako postavili, da se iz nje lahko nadaljuje železna proga ali proti zahodu, ali proti severu, ali pa proti severovzhodu do Priedora in Siska. Ker bi se po poslednji črti najpoprej prišlo do železnične drage, zato se je sploh mislilo, da se bode ona tudi v resnici zidala. Ali ta proga ne vodi naravnost v Budimpešto, nego bolj v Zagreb, zato je voda sama iztuhtala novo črto, za katero nihče ni prosil. Po poročilih „Bosnische Post“ izdelala je bosanska voda že načrt za železnico „Janjić“ do dalmatinske meje, ki bode s stransko progo v Jajce vred okoli 300 km. dolga in stala 12 milijonov goldinarjev.

Po tem načrtu odcepila se bode bosansko-dalmatinska železnica pri postaji Janjić (južno od Zenice) od Bosna železnice v nadmorski višini 351 m. in poje ob pritoku Lašva navzgor v Travnik (532 m.) Zahodno od tega mesta prekoračiti bode morala nad 1000 m. visoko sedlo pri Gorenji Trebuši in potem spustiti se zopet v dolino Vrbasa pri Dolenjem Vakufu (535 m.) od koder pojde bržone stranske proga v Jajce. Iz Vakufa pojde železnica ob Vrbasu navzgor v Bugojno (554 m.), od tod pa se bode morala popeti do Kupreša, in na Malavan (1190 m.). Od tod pojde ali ob reki Šujici na Vukovsko polje in čez Sedlo v Županjac (903 m.) na Duvanjskem polju ter čez Buško blato v Aržanovo (645 m.) ob dalmatinski meji. Po drugem projektu pa bi šla z Malovanom na Livno (808 m.) ter čez Livanjsko blato na Buško blato in Aržanovo. Od te mejne točke izpeljala bi se dalje

Dalje v prilogi.

v Simonov samostan k večernicam molit, poslušat pevce in sprechodit se. Bilo je pomladi; seji so na dolge vozove — v vsakega je bil upreženih šest konj. Vesela karavana je šla mimo Arbata proti Vorobjevim goram. Večer je bil jako lep.

Po nekaki naključbi sedel je Žorž poleg Verice. Sprva je bil on s tem nezadovoljen. Njena sedemnajstletna svežost in skromnost se mu je zdela gotovo znamenje hladnosti in prezoprne srčne nedolžnosti; kdo izmej nas ni v devetnajstem letu gledal za kako odcvetajočo koketko, katere pogledi so bili polni obetov, srce pa podobno svetopisemskim grobom. Vnajnost njih je mična — notranjost pa smrt in prah.

Ko so prišli iz mesta in je hladni večerni zrak osvežil potuške, je Žorž začel se razgovarjati z Verico. Razgovor bil je priprost, živ in svoboden. Ona je bila malo sanjarska, pa ni kazala tega, temveč se je sramovala le slabosti svoje. Žorževi nazori bili so ostri, polni nasprotstev, pa jako originalni, kakor so sploh nazori mladeničev, odgojenih v Moskvi in vajenih razvijati svoje misli brez vsega upliva drugih ljudij.

(Dalej prih.)

ob nekdanji rimske cesti k Blatu na Cetini, na Zadvarje (Duaru) in Podgradje v Poljicah ter skozi Poljice dalje k Spletu.

Severni Dalmatinci pa si žele črto Livno, Prolog, Sinj, Dicme in Klis na Solin. To progo pa bi bilo zelo težavno izpeljati, ker leži sedlo na Prologu v Dinarskih Alpah (1157 m) nad morjem, a na zahodni njegovi strani spušča se obronek zelo strmo k Cetini pri Hanu (289 m). Tudi s Kliso dol na Solin bilo bi silno težavno železnico izpeljati, dočim bi z Aržanovega do Spleta polagoma in jednakomerno padala. Vrhу tega se bode vlada bržkone ozirala tuli na pridelovanje tobaka na Imotskem polju, ki leži prav blizu poslednje proge.

Iz mestnega zborna Ljubljanskega.

V Ljubljani, 1. decembra.

Predseduje župan gosp. Grasselli. — Na vzočnih je 23 mestnih odbornikov. — Overovateljema zapisnika današnje seje imenuje gosp. župan mestna odbornika Hribarja in dr. Tavčarja. — Takoj začetkom seje povzame gosp. župan besedo in pravi: „Slavni občinski svet! Jutri je 42. leto, kar je naš presvetli vladar, cesar Franc Jožef, nastopil vladu naše avstrijske carevine. Kako veselo smo praznovali 40 letnico vladanja našega presv. cesarja in koliko se je storilo mnogobrojnih dobrotnih činov o tej izredno veseli priliki, katero bodo še tisoč naših potomcev v spominu ohranili in našega blagega, presvetlega cesarja blagoslovili. Presvetli cesar ne bode letos praznoval 42 letnico svoje vlade, kajti v cesarski rodovini dogodil se je žalostni slučaj, da sta umrila nadvojvoda Henrik in njegova soproga baronica Waideck. Vse prebivalstvo stolnega mesta žuluje zaradi tega in zato prosim, da me slavni občinski svet deželnega stolnega mesta pooblasti, da izrazim gospodu deželnemu predsedniku baronu Winklerju najudanejo sočutje prebivalstva ter ga prosim, da to sporoči Njega Velenstvu presvetlemu cesarju. (Očinski svet, kateri je govor županov stope poslušal, mu pritrdil z živanimi „živio!“ in „Slava“-klici na presvetlega cesarja jednoglasno.)

Novo vsprejeta meščana Štefan Francot in Janez Benedikt storita oblubo in se jima izročita meščanski diplomi.

Pri volitvi dveh članov v mestni šolski svet, izvolita se z večino glasov mestna odbornika Gogola z 18. dr. IV. Tavčar s 17 glasovi.

V imenu policijskega odseka poroča dr. vitez Bleiweis-Trstenički o patriotičnega deželnega pomočnega društva prošnji, da se mu prepusti o vojnem času mestna bolnica za silo. Poročevalec naglaša, da so se temu društvu že od kranjske hranilnice prepustili prostori v starem strelškem posloplju. Bolnico za silo bude mestno starešinstvo ravno o vojnem času najbolj potrebovalo, kajti takrat se najraje širijo kužne bolezni. Poročevalec teda nasvetuje, da se mestna bolnica za silo prepusti pomočnemu društvu rudečega križa, a s pridržkom, da se ista takoj izprazni, ako bi nastale kakve neležljive bolezni.

Mestni odbornik Hrasky nasvetuje, naj bi se v mestno bolnico za silo uvedel vodovod in mestnemu magistratu naročilo, da stori potrebne predpriprave.

Mestni župan Grasselli opomni, da bode mestni magistrat opozoril, da takoj izvrši dotične načite za upeljavo vodovoda v bolnico za silo. Odsekov predlog se na to vspremje.

Mestni odbornik Zaggar poroča v imenu policijskega odseka, o kožedircu Ljubljanskega prošnji za določitev pristojbine od onih ujetih psov, kateri se vrnejo gospodarjem po naročilu magistratovem. Poročevalec Zaggar pravi, da ima kožedirec le 400 gld. mezde in da mu treba slabši zaslužek podkrepliti z drugimi dohodki. V Ljubljani je tako preveč psov in po gostilnicah in kavarnah nadlegujejo goste, posebno velike angleške doge. Zato je zadnjiji čas, da se odpravijo iz javnih lokalov. Poročevalec nasvetuje po vzgledu Zagrebškega mesta imenom polic. odseka: a) Od vsakega do konca februarja v. l. s staro marko ulovljenega psa, rešenega v smislu § 7. pasjega reda tekom 48. ur po predidoči dovolitvi magistratovi, plačati mora njega lastnik konjaču odkupno takso v znesku jednega goldinarja. b) Od psa pa, ki bi se do konca decembra v. l. ulovil s staro marko, ali pa brez marke, ali celo s ponarejeno marko, plačati mora njega lastnik konjaču odkupno takso v znesku 2 gld. — Seveda treba tudi v tem drugem slučaju za rešitev psa predidoče postavne dovolitve magistratove. c) Mestni magistrat se pozivlje, da to policijsko naredbo primernim potem objavi občinstvu.

O teh predlogih prične se skoro nad tri četrt ure trajajoča debata, katere so se udeležili priatelji psov pro in contra. Govorili so gosp. mestni odborniki Kunc, dr. Stare, Hribar, Velkovrh, Valentincič in poročevalec Zaggar ponovljeno. Gotovo bode vse sovražnike psov po gostilnicah in kavarnah razveselila izjava g. župana Grassellija, ki je rekel, da se bode takoj po novem letu izdal strogi ukaz, da pse ne gre voditi v gostilnice in kavarne.

Potem so se vsprejeli odsekovi nasveti.

Mest. odb. dr. Majaron poroča za policijski odsek o samostalnem predlogu mestnega odbornika A. Kleina glede skladišč za drva, ki se pripeljejo v Ljubljano na prodaj. Poročevalec izjavlja v imenu odseka, da so opravičene pritožbe občinstva zoper kakovost in nezanesljivo mero drva, ter priznava hvalevredni imenom predlagatelja Kleina. Toda vprašanje je, ali je sploh moči s kako policijsko naredbo priti v okom dotičnim prevaram in za kakšno ceno. Dr. Majaron razloži, da nobena policijska naredba ne more zaukazati producentom, naj le najlepša drva privažajo v Ljubljano, in tako tudi noben red ne more garantirati za pravo mero, ker se drva sploh dvakrat jednak zložiti ne dajo. Načrt tudi predpisuje le taka drva, katerih polena so dolga po $\frac{1}{2}$ ali 1 meter, vendar pa praktične potrebe zahtevajo različnih dolžin, katere tudi izrecno dovoljuje ministerska naredba iz l. 1875. Načrt nadalje hoče, da bi se vsa drva morala najprej zložiti raz voza, potem ločiti v dobra in slaba in nazadnje zmeriti, vse to pod nadzorstvom posebnega magistratnega organa. Če se ta red uvede, se ne izogibmo morajo podražiti drva vsemu občinstvu, to pa zategadelj, ker odkladanje, sortiranje in meritev drv povzroči premnogo zamude, katero mora povrniti prodajalcu jedino le kupec, kateri mora tudi pristojbino za meritev plačati. Najhujše pa bi bilo to, da bi prvotni prodajalec ne hotel imeti novih sitnosti, ampak bi hitro blago prodal prekupovalcu. Občinstvo bi potem kupovalo iz druge roke, torej dražje, tudi bi imelo še posebne troške za nakladanje in vožnjo, katerih sedaj nima. Po vsem tem predlaga dr. Majaron, naj se o predloženem načrtu v specijalno debato ne preide. Temu predlogu, kateri je mestni odbornik Velkovrh podpiral, pritrđil je zbor jednoglasno. (Konec prih.)

Domače stvari.

— (Slovenska Matica) v Ljubljani začela je razpošiljati članom svoje letosnje knjige namreč: 1. Letopis za l. 1891, uredil A. Bartel. 2. Zgodovina Novega Mesta, sestavl Ivan Vrhovec. 3. Zabavne knjižnice VI. zvezek: Pegam in Lambergar, povest, spisal dr. Fr. D. Vse tri knjige so prav lično tiskane in obsejajo $54\frac{1}{2}$ tiskovnih pol. Obširnejše spregovorimo o njih, ko jih prečitamo.

— (Glasbena Matica.) Novi pevovodja in učitelj, absolvirani konservatorist gosp. Hubad, nastopil je včerej svoje mesto in pričel svoje delovanje na zavodu.

— (Sokol Ljubljanski) priredi, kakor smo že naznali, v soboto 5. t. m. „Miklavžev večer“, pri katerem bodeta sodelovala pevski klub „Sokola“ in vojaška godba. Program priobčimo jutri.

— (Pozor Sokolski strelec!) Pri zadnjem strelenju se je določilo, da bode namesto ob sobotih vsako sredo strelenje. Strelenje bode torej danes v sredo dne 2. t. m. Tudi bratje Sokoli nestreleci so dobro došli gostje.

— (Družba sv. Cirila in Metoda) je prejela 225 gld. 20 kr. kot donesek za leto 1891. č. družbenic „prve Šentpeterske ženske podružnice v Ljubljani“. — Zajedno nas je vzradostilo poročilo, da je število družbenic naraslo na 91, tako da je sedaj 16 ustanovic, 71 letnic in 4 podpornice. — Lepo so se odzvale vrle Ljubljanske Slovenke svojim sestriram na zelenem Štirskem. Slava jim!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Šentjakobsko-trnovska podružnica sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je imela dne 29. novembra svoj občni zbor pri Vrancu. Prvomestnik dr. Fran Papež pozdravi navzočne ter omenja uzroka, zakaj že poprej v smislu društvenih pravil ni bil sklical občnega shoda — to so bile politične razmere, ki so kolikor toliko uplivale tudi sploh na društveno življenje v naši prvostolnici. — Naznana, da se je dan poprej po družični blagajnik g. Kalan odpovedal odborništvu ter predlaga, naj se mu izreče zborova zahvala za dosedanje trudaljubivost, kar se je tudi soglasno vsprejelo. Današnji zbor ima torej nalog izvoliti načelnštvo, oziroma popolnit ga; istotako mu je izbrati dva pregledovalca računov, ki naj pribodnjemu zboru poročata o dosedanjem denarnem stanju podružnice. — Dr. Kapler in drugi člani po kratkem razgovoru nasvetujejo, naj se dosedanj stari odborniki zopet izvolijo in kot nova še gg. župnik Vrhovnik in okr. tajnik Pichler. Načelnštvo je torej sestavljeno tako: Prvomestnik odvetnik dr. Fran Papež, podpredsednik šolski vodja Andrej Žumer, zapisnikar okr. tajnik Josip Pichler, njega namestnik hišni posestnik Karol Lahajner, blagajnik Trnovski župnik Ivan Vrhovnik, njega namestnik stolni

vikar Mavrilij Šarabon. — Pregledovalca računov sta deželni blagajnik Drag. Žagar in šolski vodja Lavoslav Belar. Pri slednji domači zabavi je slavno društvo „Slavec“ pod vodstvom gosp. F. Stegnarja prav primerne komade izvrstno pleso. Sploh se mora priznati, da to društvo narodne stvari prav izdatno podpira. Slava mu! Tudi dražba za lepe dobitke se je vkljub nepreoblini udeležbi dobro obnesla. Konečno izrekamo željo, da slavno načelnštvo bo dočne shode bolj objavi in osobito družbenike na primern način povabi.

— (Iz pred porotnega sodišča.) Pri drugi včerajšnji obravnavi zatožen je bil 16 let stari pekovski vajence Anton Bežek hudodelstva tativne. Zatoženec je rojen v Gorici, a ko mu je bila umrla mati, vzeti ga je morala mestna občina Kranjska v svojo oskrb; občina spravila je zatoženca v Collegium Marianum, kjer je bival tri leta, in kjer se je dobro držal in pridno učil. Ko je postal dovolj star, prišel je k pekovskemu mojstru Sterle-tu, da se uči pekovske obrti. Tu pa ni ostal dolgo in šel k pekovskemu mojstru v Goričah pri Kranju. Raznašal je kruh in ukral tekom meseca avgusta in septembra letosnjega leta Francetu Novaku v Jamu iz zaprte skrinje 4 srebrne tolarje in dva srebrna goldinarja, drugikrat 10 goldinarjev in hranilnične bukve za 400 gld., Janezu Čebašku iz Moš 10 gld. in Jakobu Ovčjaku iz Jame srebrnega denarja 1 gld. 20 kr. Zatoženi ne taji teh dejanj. Onih 5 gld., katere je ukral Čebularju, je bil vrnih, drugi petak pa trdi, da ga je zgubil. Tudi Francu Novaku dal je ukradeno hranilnično knjižico nazaj, a šele potem, ko ga je Novak privezel na kol in ga pustil v tem položaju tako dolgo, da je povedal, da ima hranilnične bukve skrite pod strebo. Drugi ukradeni denar je deloma zapil in zajedel, deloma „zafucal“. Oče zatoženca je tat iz navade in šele pred kratkim je prestal zaradi hudodelstva tativne večletno kazen, sedaj prebiva v prisilni delalnici. Zagovornik zatoženca dr. Maks pl. Wurzbach nasvetuje v očigled tega, da je oče zatoženca tat iz navade in niso samo duševne moči dedne, ampak tudi hudodelna svojstva, nagnjenje k slabemu, naj bi se zatoženec zdravniško preiskal, ali ne boleha na „kleptomani“. Sodišče je ta predlog odklonilo, kakor tudi nasvet zagovornikov, da se izločijo vprašanji zaradi ukradenih 400 gld. in 5 gld. katere je vrnih zatoženi lastniku, predno je zvedla sodnija za hudodelstvo, v smislu §. 187. k. z. Porotniki (načelnik c. in kr. stotnik g. V. Noll) so stavljena jim vprašanja jeduglasno potrdili in sodišče je obsodilo Antona Bežeka na petnajst mesecev težke ječe, poostrene z jednim postom na mesec.

— (Narodna čitalnica v Kranji) predi dne 5. decembra 1891 v društvenih prostorih „Miklavžev večer“ z Miklavževim sprevodom in gledališko igro: „Srečno novo leto! (Šaljiva igra v 1 dejanju.) Ustoppina določena je na 20 kr. od raslim, otroci so prosti. Pristop imajo društveni člani in po istih upeljani gostje. K obilni udeležbi vabi uljudno

— (Nova kmetska podružnica.) Tukajšnji kmetski posestniki sklenili so ustanoviti za „Pivško dolino“ kmetsko podružnico, ki bi bila za našega kmeta zares zelo potrebna. Pozivljemo vse razumne Pivške posestnike, da izvolijo ustanovitev te koristne družbe podpirati v besedi in z dejanji.

— (Slovenska zmagana Koroškem.) Iz Piberka se nam piše: V Libačah pri Piberku so pri občinski volitvi po kruti borbi zmagali Slovenci, dasi je ves Piberk na nogah bil in po vsej sili hotel imeti občino še za naprej v svojih rokah. Zahvaliti se je le dobri organizaciji in uzorni disciplini pri Slovencih, da so premagali sovražnika.

— (Čitalnica v Brežicah) priredi dne 6. decembra 1891 v prostorih hotela „Klembas“ ob polu osmih zvečer veselico s sledečim vsporedom: 1. „Šolski nadzornik“, veseloigra v jednem dejanju, 2. petje in godba, 3. prosta zabava, h kateri uljudno vabi ude in goste

— (Prešernovo slavnost) priredi akad. društvo „Triglav“ v Gradi dne 5. decembra 1891 s prijaznim sodelovanjem akademičnega društva „Hrvatske“. Lokal: Daniel — Annensale. Vspored: A. Pozdrav predsednikov. 1. Dr. B. Ipavec: „Slovenska pesem“, moški zbor. 2. Iv. pl. Zajc: Potpourri iz opere „Nikola Šubić Zrinjski“, udarja tam buraški zbor. 3. Slavnostni govor, govor gosp. cand. iur. Janko Žolgar. 4. Jos. Nečvera: „Ukolobavka“

svira gudalački zbor. 5. Gj. Eisenhut: „San“, osmospev. 6. Dr. G. Ipavec-Šab: „Mrak“, udarja tamburaški zbor. 7. F. S. Vilhar: „Mornar“, samospev za bariton, poje gosp. stud. med. Béla Štubec. 8. Q. Havlasa: „Davorija na Kosovu“, svira gudalački zbor. 9. A. Nedved: „Ljubezen in pomlad“, moški zbor s tenor-solo. B. Prosta zabava. Opomba. Tamburaške in gudalačke točke izvajajo skupno člani „Hrvatske“ in „Triglava“. Začetek ob 8. uri zvečer.

— (Tržaška posojilnica in hranilnica,) registrirana zadruga z omejenim poroštvo (Via Molin piccolo št. 1, I. nadstropje), razposlala je naslednje naznanilo: Posojilnice so postale tako važni in koristni zavodi v Slovencih, da bi bilo odveč, če bi jih hoteli na dolgo in široko priporočati; vsaka zares koristna stvar se sama najbolje priporoča. Leta 1890. poslovalo je 37 slovenskih posojilnic, ki so to leto imele 19.812 udov, 390.680 gold. zadružnih deležev vplačanih od udov, caredale prometa za 8.828.090 gold., dala posojil v skupnem znesku 4.216.228 gold. in koncem leta obrestovala 3.862.331 gld. tujih hranilnih ulog; prigospodarile so v kratkem času svojega obstanka rezervne fonde v skupnem znesku 244.875 gold. in v pretečenem letu 1890. čistega dobička 58.123 gld. Gotovo lep uspeh slovenskih posojilnic, stoečih in delujočih na trdnih podlagi poštenosti, pridaosti in varčnosti slovenskega naroda. K temu politično-gospodarskemu uspehu, primorski posebno tržaški Slovenci do sedaj nismo skoraj nič pripomogli. Ko so na Štajerskem, Koroškem in Kranjskem ustavljali posojilnice, smo v Trstu in sosednih okrajih prepustili naše kredita potrebno ljudstvo tujim zavodom in ne majhnemu številu oderuhov, in mirno gledali, če tudi težko čutili, odvisnost od tujega kapitala, ki se je kakor denar širila meje našim ljudstvom v Trstu in sosednih okrajih. Res je v Trstu kredit razvit in mnogo kreditnih zavodov, a to samo za trgovce in druge premožne stanove, a nižje ljudstvo v Trstu in kmetovalci v Primorju bili so sedaj v svojo škodo brez prave kreditne organizacije in glede kredita v jako neugodnih razmerah. In ti nižji stanovi v Trstu in kmetovalci v okolici so večinoma vsi slovenske narodnosti. Radi tega je „Tržaška posojilnica in hranilnica, registrirana zadruga z omejenim poroštvo“, katera boče kredita potrebne niže stanove v Trstu in kmetovalce v sosednih okrajih s kreditom podpirati, pri njih varčnosti širiti, v Trstu gotovo na pravem mestu. Da ta namen doseže, treba je složnega delovanja Slovencev v Trstu in okolici. Brez dvombe, če se naši premožnejši stanovi in naše kredita potrebno ljudstvo, vsak v svojo korist v Tržaški posojilnici in hranilnici združijo, bo ona to, kar mora postati, namreč: produktiven denaren zavod, plodonosna podpora našemu ljudstvu, trdujava naše narodnosti. V. Matej Živic, civilni inženir, ravnatelj. Dr. Matej Pretner, odv. kandidat, namestnik ravnatelja. Ivan Abram, trgovec z lesom; Kristijan Dejak, veletrgovec; Fran Dolenc, sodar; Ivan Šabec, veleposestnik; Ivan Valenčič, trgovec; Fran Žitko, posestnik; udje načelnštva. Alojzij Grebenc, trgovec; Mankoč Ivan, trgovec z lesom; Jakob Perhavc, trgovec; Ivan Nabergoj, državni poslanec in posestnik; Oskar Polley, c. kr. obrtnik nadzornik; nadzorniki.

— (Znižanje tovorne voznine.) O znižanju tovorne voznine, katero je dovolilo c. kr. generalno vodstvo avstr. drž. železnice za leto 1891, in ki je razglašeno v naredbenem listu c. kr. trgovinskega ministerstva za železnice in brodarstvo, naznamo to-le: Za svinčeno rudo je, ako se plača voznine najmanj od toliko blaga, kolikor ga rabljeni vagoni morejo nositi, nadalje, toda le do konca junija 1892, tovorna cena lokalne tarife na progi Podklošter-Ljubljana znižana od 20 kr. od 100 kg na 15 kr., na progi Vrata-Megvarje-Ljubljana od 19 kr. od 100 kg na 14 kr. Pod jednako pogoj in za isto dobo je za surov svinec tovorna cena lokalne tarife na progi Ljubljana-Podklošter znižana od 30 kr. od 100 kg na 23 kr. in na progi Ljubljana-Beljak od 33 kr. od 100 kg na 24 kr. Pripomniti pa je, da se mora svinčena ruda pošiljati v Litijo in surovi svinec iz Litije. Za cinkovo rudo je, ako se plača voznine od najmanj 10.000 kg za rabljeni voz in vojni list, od 1. januarija 1892 do preklica, nadalje pa do konca decembra 1892 tovorna voznina lokalne tarife na progi Trbiž-Celje znižana od 48 kr. brez mani-

pulacijske pristojbine na 37-2 kr. brez manipulacijske pristojbine, torej za 5-8 kr. Zniža se v vseh slučajih potom kartiranja. Za spirit je, če se odda, oziroma če se plača voznine od najmanj 10.000 kg za vojni list in voz, nadalje, toda le do 31. decembra 1891 lokalna tarifa, oziroma dotična zvezna in skupna tarifa znižana od vseh železničnih tovornih postaj na Češkem, Moravskem, Šleziskem, Galiskem in v Bukovini, potem od postaj G. K. L. ž. in lokalnih železnic Jaroslav-Sokal in Dembica-Rozadow do vseh železničnih tovornih postaj na Kranjskem na izjemno tarifu II. lokalne tarife c. kr. avstr. drž. železnice z dne 1. julija 1891. Zniža se potom povračila.

— (Nov hrvatski roman.) Ilustrovani hrvatski list „Dom i Svet“ pričel bode z novim letom prijavljati najnoveje delo znanega hrvatskega pisatelja Evgena Kumičića „Urota Zrinjsko Frankopanska“, veliki historični roman iz povesti hrvatske. Bogato ilustrovani list velja samo 6 gld. na leto in bi ga ne smelo mankati v nobeni bolji slovenski hiši, ki so le preveč že preplavljeni z jednakimi nemškimi časopisi.

Jutri „Jour-fixe“.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 1. decembra. Giers posetil po povratku nemškega veleposlanika in bil nad jedno uro pri njem.

Derpet 1. decembra. Zaradi lakote premestila bode Rusija zopet dva vojna kora na zapadno mejo, jednega v južno Livonijo, druga v Kurlandijo.

Rim 1. decembra. Finančnega ministra Luzzatija ekspres naznanja, da je za 1. 1891/92 primanjkljaja jeden milijon, ki se bode pa pokril s prihranitvami in z dohodki novih finančnih odredb. Prihodnji budget bode imel preostanka devet milijonov. Ekspres vsprejel se je s pohvalo.

Berlin 1. decembra. Nemško belgijska trgovinsko-carinska pogodba se je danes parafirala v unanjem ministerstvu.

Dunaj 2. decembra. Avstrijska delegacija pod predsestvom Schönburgovim izrekla najgloblje sočutje o smrti nadvojvode Henrika.

Dunaj 2. decembra. „Wiener Zeitung“ prijavlja cesarski patent od 30. novembra, ki sklicuje dolenje-avstrijski deželni zbor na dan 9. decembra.

Dunaj 2. decembra. Vojni minister odgovoril na uprašanje Heilsberga glede vojaških izgredov v Brucku v juniju t. l., da je preiskava dognala, da so se pregrešili častniki in vojaki, ki so bili primerno kaznovani ter izražaje željo, da bi se zmanjšale provokacije.

Razne vesti.

* (Praški mestni zastop) sklenil je v svoji zadnji seji, da se bodo vabilo za seje, ki so se doslej izdajala v češkem in nemškem jeziku, odslej izdajala samo v češkem jeziku.

* (Repetirke v Rusiji.) Nove puške izdelujejo se v ruskih orožnihih tovarnah tako redno, da se bodo začele že deliti meje vojsko z novim letom. Prvi dobili jih bodo vojaki peterburškega vojnega okraja. Do konca bodočega leta bode imelo vseh deset vojnih korov peterburškega, varšavskega in kievskega vojnega okraja nove puške.

* (Pet žebeljev v lobanji.) Na Dunaji zabil si je neki umobilni, 70letni krojač Mader pet po dva palca dolgih žebeljev v lobanjo. Žebelje so mu izvlekli še le v bolnici, kamor se je pripeljal s tramvajem. Profesor Mosetig izjavil je, da jenacega slučaja ne pomni.

* (Velik požar) nastal je mej delom v predilnici Pechere v Gentu. Nad 300 delavk bilo je v tovarni, ki so deloma poskakale skozi okna in se težko poškodovale. Jednajst delavk se pogrester se je bati, da so zgorele. Tovarna je pogorela popolnoma in se ceni škoda na več milijonov frankov.

* (Živa pokopana od svojih roditeljev.) V občini Györök prišli so na sled groznemu zločinu. Pred letom danij zginila je 14letna hčerka necega sodarja. Roditelji preselili so se v Budimpešto. Te dni našli so v kleti nekdaj sodarjeve hiše zakopano truplo hčerke. Sodarja prijela je policija in obstal je, da je s pomočjo svoje žene nesrečno dekle živo zakopal v kleti.

* (Berolinski „krach“) zahteva vedno novih žrtev. Ustrelila sta se veletrgovca Paarman in Chon v svoji prodajalnici. Uzrok samomoru je izguba 100.000 mark, katero sta utrpela pri bankerotu Friedlaenderju in Sommerfeldu.

* (Razrušen vodovod.) V Novem Jorku je veliko pomankanje vode. Zadnja deževja so poškodovala Brooklynski vodovod, ker so se cevi razpokale. Mnogo tovaren in delavnic je moralo ustaniti delo in je na tisoče delavcev brez zasluga.

* (Hudi viharji) napravili so veliko škodo v severni Ameriki posebno okrog Washingtona in Baltimora. Več mest je budo poškodovanih in je mnogo ljudij našlo smrt. Škoda ceni se na več milijonov.

Mnogaletna opazovanja. Pri slabem prebavljeni in pomankanji slasti do jedij, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Möll-ovi „Seidlitz-praski“ zelo odlikujejo, kajk nobeno drugo sredstvo s svojim želodcem krepčajočim ter kričičnim uplivom. Cena škatljice 1 gld. Po poštnem povzetji razpošilja jih vsak dan A. Möll, lekarnar, c. in kr. dvorni zaščitnik na Dunaju, Tschlanben 9. V lekarnah po deželi zahtevat vedno izrecno Möll-ove preparate z njega varstveno znakom in podpisom. 1 (4-16)

Na stotisoče in milijone je ljudij, kateri zboljše začetkom zime za nahodom, kašjem ali katarom itd., ne da bi na to pazili ali kaj storili proti temu; navadno se misli, da preidejo te bolezni ravno tako hitro, kakor so prišle. Toda koliko tednov in celo mesecev mnogi nas kažejo in vse ono, kar prouzroča: hripost, hrakelj, glavobol, pomankanje teka in spanja! In vendar se je vsemu temu lahkoogniti, ako se v kaki lekarni kupi škatljico slavožnani lekarja W. Voss-a nahodnih svalkov in se je rabi po predpisu. **V nekaterih urah, ki večjemu v nekaterih dneh** presla je bolezen, kajti ti svalki, v katerih je tudi nekoliko kinina, odpravijo **uzrok nahoda: vnetje sluzuce in sponikov**, s tem pa tudi bolezen same, a umeyno je, da vsa druga zdravila, bonboni, solne pastile itd., jo sicer polažejo, toda bolezni takorekoč s koreninami ne morejo odpraviti. Lekarja W. Voss-a nahodni svalki, prevlečeni s čokolado in torej za otroke in odrasle jako ukusni, se dobijo v vseh lekarnah. Cena škatljice 70 kr. **Glavna zaloge v Gradcu: Purgleitner-Jeva Lekarna, Prt. Jelenje.** (1050)

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta 2 gld. 30 kr.; za četr leta 1 gld. 15 kr.

Listnica uredništva:

Gosp. dopisniku iz Šmarja pri Jelšah. Prosimo, da malo potprite, porabili bodoemo priljeno.

Gosp. dopisniku iz Grada. Za danes ni bilo več mogoče, pride jutri.

Tuji:

1. decembra.

Pri **Malléi**: Belz, Markovsky, Feithuber z Dunaja. — Povše iz Ribnico. — Kette z Vrhnik. — Averone iz Trsta. — Bock iz Jägerndorfa.

Pri **Slonu**: Edelstein z Dunaja. — Stantz iz Frankobroda. — Schorsch iz Opatijs. — Domladiš iz Ilirske Bistrice. — Globocnik iz Vel. Lašč. — Stumpfer iz Prague. — Lerch iz Grada.

Pri **bavarškem dvoru**: Cvek iz Kamnika. — Pri **avstrijskem cesarju**: Treuerz iz Ljubljane. — Ferlakar iz Trbiža.

Pri **južnem kolodvoru**: Schwarz iz Linca. — Lewin iz Berolina. — Sagoic iz Št. Jerneja.

Umrl so v Ljubljani:

30. novembra: Marija Krže, gostija, 78 let, Rožne ulice št. 33, marasmus.

1. decembra: Julijana Jakuš, delavča žena, 59 let, Florijanske ulice št. 17, kap.

V deželnih bolnicah:

30. novembra: Marija Demšar, pekova žena, 42 let, rak.

1. decembra: Ivan Koder, trgovski pomočnik, 17 let, srčna hiba.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močkrina v mm.
1. dec.	7. zjutraj	738-4 mm.	28° C	sl. szh.	obl.	
	2. popol.	738-4 mm.	54° C	sl. zah.	obl.	0-00 mm.
	9. zvečer	739-0 mm.	42° C	sl. zah.	obl.	

Srednja temperatura 41°, za 27° nad normalom.

Dunajska borza

dné 2 decembra t. l.

(Izvirno telegrafno poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 91-10	gld. 91-25
Srebrna renta	90-80	90-90
Zlata renta	107-65	107-65
5% marca renta	101-80	101-85
Akcije narodne banke	1002--	1002--
Kreditne akcije	274-40	275-50
London	117-85	117-85
Srebro	--	--
Napol.	9 34 1/2	9 34 1/2
C. kr. cekini	5-60	5-60
Namenske marke	57-85	57-85
4% državne srečke iz 1. 1854	250 gld.	133 gld. 75 kr.
Državne srečke iz 1. 1864	100	177
Ogerska zlata renta 4%	1	

Miklavževa in Božična darila!

Štefani-moderci, robci iz che-
nili je in volne, čepice, pred-
pasniki vsake velikosti. (1026-1)

M. Podkrajšek v Špitalskih ulicah.

Kje se dobiva
dobro črno istrsko vino?

in sicer neposredno od vinogradnikov, pové naš rodoljub **Viljem Grum**, urar in zastopnik banke „Slavije“ v **Pulji**, kateri vé za dobra vina po pošteni ceni. Kdor želi kaj izvedeti, obrni se do njega pismeno ali osebno. (1004-5)

Mejnarodna PANORAMA

v Ljubljani

na Kongresnem trgu v „Tonhalle“.

Odprta vsak dan od 2. ure popoludne do 9. ure zvečer. — Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure dopoludne in od 2. ure popoludne do 9. ure zvečer.

Ustopnilna za osebo 20 kr. 6 ustopnic se dobi za 90 kr. Otroci 10 kr.

Od četrtnika dne 3. t. m. do uštete sobote dne 5. decembra:

VII. serija: (986-15)

Egipt, Amerika, Kalifornija.

9000 podob	16 zvez. vez. à 10 mark, ali 256 snop. à 50 pfen.	16000 stranij
Brockhaus-ov		

(936-5)

Konverzacijski leksikon

600 slik	— 14. natis. —	300 kart
120 barvenih podob in 480 podob v črnem tisku		
Dobi se pri J. GIONTINI-ju v Ljubljani.		

WEISER-jevo učilišče in vzgojevališče za deklice

Dunaj, I., Weihburggasse Nr. 10.

Pravica javnosti (1024-2)
za zasebno ljudsko in meščansko šolo, 2 na-
daljevalna kurza; penzionat.

Veliki svetli prostori z izborno ventilacijo, pre-
skušene učiteljske moći, bogata zbirka učnih priprav.
Izvrstna hrana in skrbno nadzorovanje gojenk.

Pravoveljavne svedočbe. Ugodna lega blizu mestnega parka. — Pen-
zionat je urejen z velikim komfortom. — Za televadbo in ples posebne dvorane.

Prospekti pošljajo se brezplačno in frankovano.

Magdalena Vollrath, Dr. Karol Weiser,
upraviteljica penzionata.

ravnatelj.

Primera št. 7

(nikaka tontina):

Polica guvernérja države Novi York.

Leta 1850. zavaroval se je Mr. Lucius Robinson, o svojem času guvernér Novega Yurka, na življenje pri

„THE MUTUAL“

največja in najbogatejša zavarovalnica na svetu.

Osnovana na goli mejsobojnosti.

Garancijski zaklad (1054-1)

367³/₄ milijonov goldinarjev a. v.

Skoro 70 milijonov goldinarjev več, kakor vsaka druga druga zavarovalnica.

Tedanja starost: 31 let. Zavarovalna vsota: 5000 dolarjev.

Letna premija: 155¹/₂, dolarja.

Ko je Mr. Robinson pred kratkim umrl, dobili so njegovi dediči vsled priklapljenih deležev od dobička na mestu 5000 dolarjev **14.453 dolarjev, ali skoraj trikrat toliko, kolikor je bila prvotno zavarovana vsota.**

Ta polica ni bila **nikaka popolna tontina** — katero rezultat objavlja sedaj neko drugo ameriško društvo — **in izguba vseh premij, v slučaju, da se je ustavilo plačevanje, je bilo izhljučeno.**

Generalno ravnateljstvo za Avstrijo:

Dunaj, I., Lobkowitzplatz 1.

Glavni zastopnik za Kranjsko:

ALOJZIJ LENČEK

v Ljubljani, na Sv. Jakoba trgu.

JANEZ OGRIS

puškar

v Borovljah (Ferlach) na Koroškem

izdeluje in prodaja vsakovrstne **nove puške in revolverje ter vse lovski priprave, patronc ter drugo strelišivo** po najnižjih cenah. — Puške so vse pre-skusene na ces. kr. izkuševališči ter zaznamenovane z znamko tega zavoda. (175-76)

Za izbornost blaga jamči izdelovatelj. Stare puške popravljajo se ceno. Ceniki posiljajo se brezplačno.

Kegljišče.

Pri povsem ponovljeni gostilni

na Rimski cesti št. 20

(nekdanj „Pri lovcu“), kjer se toči **pivo, pristuo dolensko vino** in kjer se dobivajo **dobre gorce in mrzle jedi**, otvorjeno je tudi **prevajalno, s steklom krito in obito in po zimi kurljivo**.

kegljišče

ter se da v porabo posamnim partijam in društvom.

Mnogobrojnega obiska prosi

(1039-2)

A. Lindtner.

V Ljubljani, dne 26. novembra 1891.

Koncipijenta

v neprepirnih in prepirnih poslih izurjenega, — **vsprejmem z novim letom.**

Ivan Fischer,
c. kr. notar, Gornjigrad. (1035-3)

Tri dobro izurjene (1042-3)

dacarje

vsprejme s 1. januvarjem 1892 zakup **daca v Črnomlji.** Plača mesečno 35 gld. in prosto stanovanje. Kavcije zahteva se 100 gld. — Prijave, v katerih bodi navedeno dosedanje službovanje, dopošliti je do **12. decembra 1891** predsedniku Andreju Lacknerju v Črnomlji.

Odvetniški ali notarski pisarni

v mestu ali na deželi ponudi se zanesljiv in pošten, v tožbenih, pogodbenih in drugih zadevah samostojno delujoč, slovensko-nemškega uradovanja ter več jezikov zmožen

solicitator

kateri zna posebno dobro s klijenti ravnati. Položi lahko večji znesek kavcije ter ne sili na posebno veliko plačo.

Cenjeni dopisi pod „2000“ na upravništvo „Slovenskega Naroda“. (1046-2)

Prememba lokala.

že 33 let obstoječa in dobro znana prva avstrijska anončna pisarna

A. OPPELIK

je odslej naprej

Dunaj, mesto, Grünangergasse 12

(na oglu lekarne, Singerstrasse 15)
in se priporoča v točno oskrbovanje inseratov vsake vrste za vse Dunajske, tu- in inozemske liste, kolodarje itd. itd. po nizkih cenah.

= Ceniki in proračuni zastonj. =

KAROL TILL

Špitalske ulice 10. Ljubljana. Špitalske ulice 10.

Pisni papir in zavitki v kasetah in zavojih. Četrtnika ali osmerka z naglavnimi okraski ali napisimi. **Vizitnice**, litografovane ali tiskane (najbolj moderna oblika). **Vsačkovrstne potrebščine za pisarnice ali pisalne mize:** podlage za pisarje, tintniki, podstavki za držala, obtežniki, ravniki, sušilni zvitki, pečatila iz proževine, sušilni kartoni itd. itd. **Trgovske knjige, kopirne knjige, beležnice**, glavne knjige, ozke strazze, folijo knjige, kvart-knjige, kazala, upisne ali povzetne knjige, knjige beležnice, beležnice za perilo. **Ljudski koledarji**, pisni in stenski koledarji, koledarji za beležke, koledarji z listki in za listnice, žepni in denarnični koledarji, patentovani steberični koledarji, dijaški koledarji in skladni koledarji v veliki izberi. (456 17)

Gostilnica „Pri Triglavu“ v Kranji.

Usojam se p. n. častitim stalnim gostom in častitemu občinstvu iz mesta in z dežele uljudno nazvaniti, da sem s 1. decembrom t. I. prevzel

gostilnico „Pri Triglavu“.

Skrbel bodem za dobro pljačo, ukusna jedila in točno postrežbo.

Za mnogobrojni obisk se priporoča

z odličnim spoštovanjem

Ignacij Kleinstein.

V Kranji, dne 1. decembra 1891.

(1044-2)

Za Miklavža in Božič!

P. n. slavnemu občinstvu in trgovcem priporočam svojo **veliko zalogo raznih sladčičarskih izdelkov**, od navadnih do najfinješih sladčic, dalje druga času primerna darila; **vsakovrstne predmete za okrašenje božičnih dreves** lastnega izdelka prodajam na drobno in debelo po ugodnih cenah. (1019-4)

Naročila izvršujejo se najhitrejše.

Nepoznam in privatnim naročnikom pošiljam le proti, povzetju.

Josipina Šumi
sladčičarska obrt v Ljubljani
na Kongresnem trgu (v Zvezdi).

Lepa darila za Miklavža in Božič!

Jurčičevi zbrani spisi.

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
 2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povedi iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovence ali črtice iz mojega življenja.
 3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoristična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlóvska sodba v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
 4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojinje. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klošterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
 5. zvezek: Hči mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški válpet. Povest. — III. Sin kmetkega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
 6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telečja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovci. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
 7. zvezek: I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Tatenbah. Izviren historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodovine.
 8. zvezek: I. Cvet in sad. Izviren roman. — II. Bela ruta, bel denar. Povest.
 9. zvezek: Doktor Zober. Izviren roman. — II. Mej dvema stoloma. Izviren roman.
- Zvezek 60 kr., eleg. vez. 1 gld. —

Navedeni zvezki dobivajo se pri vseh knjigotržcih ter v

„Narodni Tiskarni“ v Ljubljani.

Dr. Val. Zarnika zbrani spisi.

I. Pričovedni spisi.

- I. zvezek: Životopis dr. V. Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zabora. — Pisma slovenskega turista.

Eleg. vezan 1 gld., broš. 50 kr.

Zbirka avstrijskih zakonov v slovenskem jeziku.

I. zvezek: Kazenski zakon.

V platno vezan 3 gld., po pošti 3 gld. 10 kr.

Kazensko-pravdni red

z dne 23. maja 1873 štev. 119 državnega zakonika z dodanim zvršitvenim propisom in drugimi zakoni in ukazi kazenski postopek zadevajočimi.

Trdo vezan 2 gld. 80 kr., po pošti 2 gld. 90 kr.

Razne knjige:

Blödne duše.	523 str.	Cena	70 kr.
Otci in sinovi.	357 str.	"	50 "
Undina.	143 str.	"	20 "
Vilénski Brodník.	82 str.	"	15 "
Dnevnik.	95 str.	"	15 "
Ukrajinske dume.	84 str.	"	15 "
Časnikarstvo in naši časniki.	304 str.	"	40 "
Dubrovski.	122 str.	"	25 "
Nov.	512 str.	"	70 "
Razne pričovedke. (Najgroznejša muka peklenška.)		"	"
Ulomei. — Silvestrov otročiček.		"	"
— Uničeno življenje)		"	40 "
Pariz v Ameriki.	535 str.	"	50 "
Ivan Zbogar.	198 str.	"	25 "
Junak našega časa.	264 str.	"	40 "
Selski župnik.	203 str.	"	25 "
Knez Serebrjani.	609 str.	"	70 "
Za dragocenim korenom.	141 str.	"	20 "
Dve povesti. (Med knjigami in ljudmi. — Doktor Holman.)		"	25 "

Prvi slovenski dijaški koledar

elegantno vezan 80 kr.